

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 26 lutego 2025 r.

Poz. 866

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.29.2025.AKS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 24 lutego 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940)

stwierdzam nieważność

§ 2 pkt 2 uchwały Nr IX/90/25 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie *ustalenia Gminnego Programu Stypendialnego i zasad udzielania stypendiów artystycznych*.

Uzasadnienie

W dniu 29 stycznia 2025 r. Rada Miejska w Goleniowie podjęła uchwałę Nr IX/90/25 w sprawie *ustalenia Gminnego Programu Stypendialnego i zasad udzielania stypendiów artystycznych*. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie ww. uchwała wpłynęła w dniu 3 lutego 2025 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały w ww. przedmiocie stanowią przepisy art. 7b ust. 1 i 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹⁾ stanowiące, że *Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, inni ministrowie i kierownicy urzędów centralnych w odniesieniu do podległych im ośrodków i instytucji kultury, a także jednostki samorządu terytorialnego, mogą przyznawać stypendia osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami*, (ust. 1) oraz *Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, a organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określą szczegółowe warunki i tryb przyznawania stypendiów, o których mowa w ust. 1, oraz ich wysokość, mając na uwadze wspieranie rozwoju umiejętności artystycznych oraz upowszechnianie kultury i opieki nad zabytkami*.

W świetle powołanych regulacji nie budzi wątpliwości kompetencja Rady Miejskiej w Goleniowie do podjęcia badanej uchwały, w tym do określenia szczegółowych warunków przyznawania stypendiów artystycznych. Stanowiąc w tym zakresie Rada Miejska w Goleniowie postanowiła w §2 uchwały Nr IX/90/25, że *Stypendium artystyczne może otrzymać osoba:*

- 1) w wieku od 7 do 26 roku życia,
- 2) mająca stałe zameldowanie na terenie Gminy oraz
- 3) mająca udokumentowane, wybitne indywidualne osiągnięcia artystyczne w postaci I, II lub III miejsca lub GRAND PRIX w konkursie ogólnopolskim lub międzynarodowym.

Zdaniem organu nadzoru, Rada Miejska w Goleniowie zastrzegając warunek stałego zameldowania na terenie Gminy Goleniów jako warunek niezbędny, umożliwiający otrzymanie stypendium artystycznego, w sposób istotny naruszyła porządek prawny.

Uzasadniając powyższe twierdzenie należy zauważyć, że zadaniem gminy jest zaspokajanie potrzeb jej mieszkańców, w szczególności w zakresie kultury, bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym). W myśl art. 9 ust. 2

¹⁾ Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87).

ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej *Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym.*

Trzeba również przypomnieć, że wspólnotę samorządową z mocy prawa tworzą mieszkańcy gminy (art. 1 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). O tym natomiast, czy dana osoba jest mieszkańcem danej miejscowości decyduje jej faktyczne przebywanie w tej miejscowości i zamiar stałego w niej pobytu, stosownie do brzmienia art. 25 Kodeksu cywilnego²⁾. Instytucja *zamieszkania* znacząco różni się od *zameldowania*. Zameldowanie, (niezależnie od tego czy jest stałe czy czasowe), jako instytucja prawa administracyjnego, mająca związek z ewidencją ludności, nie może przesądzić o uprawnieniach członków wspólnoty samorządowej.³⁾ Zameldowanie będące aktem administracyjnym, (decyzją) pełni rolę pomocniczą w ustaleniu miejsca zamieszkania danej osoby, ale nie jest z nim tożsame.

Zaspokajanie potrzeb członków wspólnoty samorządowej, w tym także w zakresie kultury, nie może wobec tego ograniczać się wyłącznie do osób zameldowanych na terenie gminy. Byłoby to niczym nie uzasadnione limitowanie możliwości uzyskania stypendium wobec osób, które nie potwierdziły urzędowo faktu zamieszkiwania na terenie gminy. Uzasadnienia dla wprowadzenia tego rodzaju "sankcji", zdaniem organu nadzoru, nie ma.

Podobnie wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 25 czerwca 2013 r., sygn. akt IV SA/GI 962/12, w którym Sąd podkreślił, że *o przynależności do społeczności lokalnej decyduje przede wszystkim fakt zamieszkiwania na określonym terenie i miejscu. Odnosząc się do zameldowania na pobyt stały, jako warunku umożliwiającego ubieganie się o stypendium należy zauważyć, iż ograniczenie możliwości jego otrzymania w tym zakresie jest sprzeczne z koncepcją samorządu terytorialnego. Bezsprzecznie zamieszkanie jest typową instytucją prawa cywilnego. Miejsce zamieszkania osoby fizycznej definiuje art. 25 Kodeksu cywilnego, jako miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Sam zamiar stałego pobytu w danej miejscowości nie stanowi o zamieszkanui, lecz musi być połączony z przebywaniem w danej miejscowości i to z takim przebywaniem, które ma cechy założenia tam ośrodka swoich osobistych i majątkowych interesów. Natomiast zameldowanie jest wyłącznie instytucją prawa administracyjnego, która ma związek z ewidencją ludności i może służyć wyłącznie pomocą w ustalaniu charakteru pobytu osoby na danym terenie, ale nie może decydować o uprawnieniach członków wspólnoty samorządowej.*

W kontekście przedstawionej argumentacji nie może zatem budzić wątpliwości wadliwość przyjętego przez Radę Miejską w Goleniowie w §2 pkt 2 uchwały Nr IX/90/25 rozwiązania , polegające na ograniczeniu kręgu jej odbiorców poprzez umożliwienie złożenia wniosku instytucjom kultury i szkołom artystycznym o przyznanie stypendium artystycznego tylko wobec osób zameldowanych na terenie gminy. Zauważyć przy tym należy, że wśród adresatów uchwały mogą być osoby poniżej 18 roku życia, będące mieszkańcami gminy, które z racji wieku nie mogą samodzielnie dokonać obowiązku meldunkowego.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzenie nieważności § 2 pkt 2 uchwały Nr IX/90/25 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie *ustalenia Gminnego Programu Stypendialnego i zasad udzielania stypendiów artystycznych*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

²⁾ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061, poz. 1237.).

³⁾ Zob.: Postanowienie SN z 26.03.1973 r., I CZ 38/73, LEX nr 7234.